

Zulma Hopen נמלטה עקב היותה אחות של Daniel Hopen, שנחטף והועלם, נמלטה מארגנטינה לישראל.

תיאור המקרה:

רצתה לצאת את ארגנטינה בגלל חטיפתו והעלמתו של אחיה דניאל אך סרבו לתת לה דרכון. טופלה על ידי שליח העלייה רקנטי. יצאה למונטבידיאו, שם קיבלה תעודת מעבר ישראלית, עד לעלייתה למטוס היתה בהשגחת השגרירות ועלתה ארצה. שהתה בישראל בשנים 1978-1980.

עדות שנמסרה על ידי Zulma Hopen באמצעות "וידיאו קונפרנס" מבואנוס איירס ביום 19.12.2001.

סולמה: בשנת 1978 אני רציתי לעזוב את ארגנטינה, וכאשר הלכתי להוציא את הדרכון לא נתנו לי אותו. הייתי בבניין של מכון התרבות לישראל ודיברתי עם ד"ר פדרו ויינשטוק. אז מה שהוא עשה הוא בירר מה קורה עם הדרכון שלי. והיה רשום כי לא רוצים לתת לי דרכון ארגנטיני כי הייתי אחותו של טרוריסט אשר מת בהיתקלות עם משטרה. ויש הרבה מקרים שיש כביכול תעודות פטירה של נעלמים אשר כאילו נהרגו בקרב. אני לא הלכתי לחפש תעודה כזו.

אביבי: עזבת את ארגנטינה אז?

סולמה: כן, עזבתי. יצרתי קשר עם הסוכנות היהודית, מר דני רקנטי. יצאתי מהמדינה דרך אורוגואי. שם קיבלתי תעודת מעבר והייתי בירושלים בשנים 1978-1980.

זדוף: את הזכרת שם של חברה של "מוני" [בת זוגו של דניאל הופן] שעצרו אותה קודם והיא זו שמסרה את המידע לאחר עינויים. מה שמה?
סולמה: לא זוכרת את שמה.

זדוף: לפי התיאור שלך יוצא שגם מוני וגם דניאל היו חברים בארגון, לא רק פעילים באוניברסיטה. באיזה ארגון היו חברים?
סולמה: הם היו בארגונים שונים. דניאל בא מהשמאל והיה קשור לתנועת המונטונרוס, אגף שמאלני. הוא היה דמות ציבורית ידועה.
בת שבע: אני זוכרת שהוא היה ב-1967 יו"ר ארגון הסטודנטים של סוציולוגיה.
סולמה: ומוני הייתה חברה במפלגה מהפכנית של פועלים. היה זה ארגון גרילה.

זדוף: את יכולה לתאר את תהליך היציאה שלך מארגנטינה? למה לקח לך שנתיים לצאת מן המדינה?
סולמה: זה לא כל כך קל להחליט לעזוב. מה שקרה זה שרבים, וגם אני בתקופת האוניברסיטה, הייתי פעילה בתוך האוניברסיטה. חיינו עם הרבה פחד, פאניקה. כאשר הלכתי ברחוב, אני ראיתי מקרים בהם באמצע הרחוב הייתה מכונית עוצרת והיו לוקחים את האנשים. כאשר זה הלך והחמיר והפך לבלתי נסבל בשבילי, ואחותי שהיא פסיכואנליטיקאית וכרגע גרה בפאריס. היא וכמה מחבריה עזבו את ארגנטינה, כי המשטרה הייתה מגיעה למרפאות כדי לראות מי בא לקבל טיפול. היא ניסתה לקבל דרכון ארגנטיני. חשוב לציין שכאשר מבררים שאני מופיעה באיזושהי רשימה, שיכול להיות ואני קשורה למשהו ד"ר פדרו ויינשטוק אמר לי, את תחליטי לגבי חייך מה שתרצי, אך אני מייעץ לך כי זה מאוד מסוכן להישאר בארגנטינה. ואז עזבתי.

זדוף: תארי בבקשה את התהליך מרגע שפנית לרקנטי ועד שהגעת לישראל.
סולמה: עברתי את הטסט הפסיכולוגי. אבל זה לא החשוב. אני הרגשתי שטיפלו בי ושמרו עליי והגנו עליי והתהליך התקדם. מארגנטינה יצאתי לאורוגואי. יצאתי עם תעודת זהות עם רחפת. אמרו לי שכאשר אגיע לאורוגואי מיד עלי לנסוע למלון שאת שמו נתנו לי. היה זה במרחק של שני בלוקים משגרירות ישראל באורוגואי. הלכתי ישירות לשגרירות ישראל ושם חיכו לי. ומאז הם שמרו עליי. גם אורוגואי הייתה בשליטת אנשי הצבא. אחר כך נודע לנו על תוכנית "קונדור". אמרו לי לא לצאת בלילה. היה פיקוח יום יום, או שעברתי דרך השגרירות, או שצלצלו אליי. נתנו לי תעודת מעבר כאילו שהייתי אזרחית ישראל ואיבדתי את הדרכון שלי והמקום היחיד אליו יכולתי לחזור הוא ישראל. נשארתי באורוגואי עוד שבוע, כי לא היה מקום במטוס. האמת היא שפחדתי מאוד מהיציאה. הם הרגיעו אותי. לא קרה כלום, יצאתי עם תעודת המעבר, הגעתי לישראל. התחלתי לעבוד. נשארתי שנתיים. בגלל שאני יודעת עברית, לא היה לי קשה להסתדר.

זדוף: קיבלת את הכרטיס או שקנית אותו?

סולמה: קיבלתי אותו מהשגרירות. הציעו לי גם להיכנס למעון "צביה".